

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

5772 *Lei 4/2021, do 12 de abril, pola que se regula un permiso retribuído recuperable para as persoas traballadoras por conta allea que non presten servizos esenciais a fin de reducir a mobilidade da poboación no contexto da loita contra a COVID-19.*

FELIPE VI

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei:

PREÁMBULO

I

O Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declarou o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19, adoptou unha serie de medidas en relación coa limitación da mobilidade das persoas, así como das actividades sociais e económicas do noso país, que contribuíron a conter o avance da COVID-19.

Desde entón o Goberno acordou, a través de diversos instrumentos normativos, distintas iniciativas dirixidas a ordenar a aplicación das medidas que se entenderon como necesarias para protexer as persoas do risco de contaxio, para atender as que son especialmente vulnerables, para garantir a prestación de servizos sanitarios e sociais esenciais, así como para velar polas empresas e as persoas traballadoras que se vexan afectadas no aspecto económico e produtivo, de modo que poidan recuperar a normalidade tan pronto como sexan removidas as circunstancias excepcionais que actualmente teñen paralizado xa gran parte do tecido produtivo, asistencial e de servizos no noso país.

Todas estas medidas, particularmente as que incidiron na limitación da mobilidade das persoas, contribuíron a conter o avance da COVID-19. O teletraballo, as medidas de flexibilidade empresarial e o resto de medidas económicas e sociais adoptadas nas últimas semanas están permitindo ao mesmo tempo minimizar o impacto negativo sobre o tecido empresarial e o emprego.

Porén, malia o impacto que estas medidas de distanciamento social tiveron para favorecer o control da epidemia, a cifra de persoas contaxiadas e de vítimas da COVID-19 que son ingresadas nas unidades de coidados intensivos, en ocasións durante períodos relativamente longos, cun efecto de acumulación de pacientes, continuaron crescendo, provocando unha presión crecente sobre o Sistema nacional de saúde e, en particular, sobre os servizos asistenciais.

Por iso, atendendo ás recomendacións dos expertos no ámbito epidemiolóxico, foi necesario adoptar novas medidas que profunden no control da propagación do virus e eviten que a acumulación de pacientes nas unidades de coidados intensivos leve á súa saturación.

II

Tendo en conta que a actividade laboral e profesional é a causa que explica a maioría dos desprazamentos que se producen no noso país, púxose de manifesto a necesidade de adoptar unha medida no ámbito laboral que permitise articular a referida limitación de movementos e reducila ata os niveis precisos para conseguir o efecto desexado.

Coa finalidade de limitar ao máximo a mobilidade, coa excepción de persoas traballadoras de determinados sectores por estritas razóns de necesidade, o Goberno aprobou o Real decreto lei 10/2020, do 29 de marzo, polo que se regula un permiso retribuído recuperable para as persoas traballadoras por conta allea que non presten servizos esenciais co fin de reducir a mobilidade da poboación no contexto da loita contra a COVID-19, que, tras a súa validación polo Congreso dos Deputados, foi tramitado como proxecto de lei.

III

Esta lei regula un permiso retribuído recuperable para persoal laboral por conta allea, de carácter obrigatorio e limitado no tempo entre os días 30 de marzo e 9 de abril (ambos incluídos), para todo o persoal laboral por conta allea que preste servizos en empresas ou entidades do sector público ou privado que desenvolven as actividades non esenciais cualificadas como tal no anexo.

Quedan exceptuadas da aplicación desta lei as persoas traballadoras que teñan o seu contrato suspendido durante o período indicado e aquelas que poidan continuar prestando servizos a distancia.

Establécese a posibilidade de que as autoridades competentes delegadas, no seu ámbito de competencia, poidan modificar ou especificar, mediante as ordes necesarias, as actividades que se ven afectadas polo permiso retribuído recuperable previsto neste artigo e os seus efectos.

Nas disposicións transitorias establécense excepcións puntuais e limitadas para (i) aquelas actividades que se poidan ver prexudicadas de maneira irremediable ou desproporcionada polo permiso establecido nesta lei e (ii) o persoal de actividades de transporte que se encontre realizando un servizo na data de entrada en vigor desta lei.

Pola súa banda, nas disposicións adicionais establécense previsións específicas para empregados públicos e persoal con lexislación específica propia, servizos esenciais da Administración de xustiza e outros colectivos.

IV

Esta lei responde aos principios de necesidade, eficacia, proporcionalidade, seguridade xurídica, transparencia e eficiencia, tal e como exige a Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas. Para estes efectos, pon de manifesto o cumprimento dos principios de necesidade e eficacia dado o interese xeral en que se fundamentan as medidas establecidas, e a lei é o instrumento máis adecuado para garantir a súa consecución. Así, responde á necesidade de minimizar o risco dun impacto incontrolado e irreversible da situación de emerxencia extraordinaria que deriva do estado de alerta sanitaria provocada pola COVID-19, tanto na actividade económica como no mantemento e salvagarda do emprego, co que se evitan situacións de desprotección e se garanten o restablecemento e a recuperación da actividade económica.

Do mesmo xeito, é proporcional, xa que regula os aspectos imprescindibles para conseguir o seu obxectivo, limitando os seus efectos á concorrencia da situación temporal e extraordinaria descrita. Igualmente, axústase ao principio de seguridade xurídica, ao ser coherente co resto do ordenamento xurídico.

Así mesmo, cumpre tamén co principio de transparencia, xa que identifica claramente o seu propósito e se ofrece unha explicación. Por último, en relación co principio de eficiencia, esta lei non impón ningunha carga administrativa adicional ás existentes con anterioridade.

Artigo 1. *Ámbito subxectivo de aplicación.*

1. Esta lei aplicarase a todas as persoas traballadoras por conta allea que presten servizos en empresas ou entidades do sector público ou privado e cuxa actividade non

fose paralizada como consecuencia da declaración de estado de alarma establecida polo Real decreto 463/2020, do 14 de marzo.

2. Non obstante, quedan exceptuadas do ámbito de aplicación:

a) As persoas traballadoras que presten servizos nos sectores cualificados como esenciais no anexo desta lei.

b) As persoas traballadoras que presten servizos nas divisións ou nas liñas de produción cuxa actividade se corresponda cos sectores cualificados como esenciais no anexo desta lei.

c) As persoas traballadoras contratadas por (i) aquelas empresas que solicitasen ou estean aplicando un expediente de regulación temporal de emprego de suspensión e (ii) aquelas ás cales lles sexa autorizado un expediente de regulación temporal de emprego de suspensión durante a vixencia do permiso previsto nesta lei.

d) As persoas traballadoras que se encontran de baixa por incapacidade temporal ou cuxo contrato estea suspendido por outras causas legalmente previstas.

e) As persoas traballadoras que poidan seguir desempeñando a súa actividade con normalidade mediante teletraballo ou calquera das modalidades non presenciais de prestación de servizos.

Artigo 2. *Permiso retribuído.*

1. As persoas traballadoras que se encontren dentro do ámbito de aplicación desta lei gozarán dun permiso retribuído recuperable, de carácter obrigatorio, entre o 30 de marzo e o 9 de abril de 2020, ambos inclusive.

2. Este permiso comportará que as persoas traballadoras conservarán o dereito á retribución que lles correspondería de estaren prestando servizos con carácter ordinario, incluídos o salario base e os complementos salariais.

Artigo 3. *Recuperación das horas de traballo non prestadas durante o permiso retribuído.*

1. A recuperación das horas de traballo poderase facer efectiva desde o día seguinte ao da finalización do estado de alarma ata o 31 de decembro de 2020.

2. Esta recuperación deberase negociar nun período de consultas aberto para o efecto entre a empresa e a representación legal das persoas traballadoras, que terá unha duración máxima de sete días.

No caso de que non exista representación legal das persoas traballadoras, a comisión representativa destas para a negociación do período de consultas estará integrada polos sindicatos máis representativos e representativos do sector ao cal pertenza a empresa e con lexitimación para formar parte da comisión negociadora do convenio colectivo de aplicación. A comisión estará conformada por unha persoa por cada un dos sindicatos que cumpran os ditos requisitos e as decisións serán tomadas polas maiorías representativas correspondentes. En caso de non se conformar esta representación, a comisión estará integrada por tres persoas traballadoras da propia empresa, elixidas conforme o recollido no artigo 41.4 do Real decreto legislativo 2/2015, do 23 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto dos traballadores.

En calquera dos supostos anteriores, a comisión representativa deberá estar constituída no prazo improrrogable de cinco días.

Durante o período de consultas, as partes deberán negociar de boa fe, con vistas á consecución dun acordo. O dito acordo requirirá a conformidade da maioría das persoas que integran a representación legal das persoas traballadoras ou, de ser o caso, da maioría dos membros da comisión representativa sempre que, en ambos os casos, representen a maioría das persoas que se viron afectadas por este permiso extraordinario.

As partes poderán acordar en calquera momento a substitución do período de consultas polos procedementos de mediación ou arbitraje previstos nos acordos interprofesionais de ámbito estatal ou autonómico a que fai referencia o artigo 83 da Lei do Estatuto dos traballadores.

O acordo que se acade poderá regular a recuperación de todas ou de parte das horas de traballo durante o permiso regulado neste artigo, o aviso previo mínimo con que a persoa traballadora debe coñecer o día e a hora da prestación de traballo resultante, así como o período de referencia para a recuperación do tempo de traballo non desenvolvido.

De non se acadar acordo durante este período de consultas, a empresa notificaralles ás persoas traballadoras e á comisión representativa, no prazo de sete días desde a finalización daquel, a decisión sobre a recuperación das horas de traballo non prestadas durante a aplicación deste permiso.

3. En calquera caso, a recuperación destas horas non poderá supoñer o incumprimento dos períodos mínimos de descanso diario e semanal previstos na lei e no convenio colectivo, o establecemento dun prazo de aviso previo inferior ao recollido no artigo 34.2 da Lei do Estatuto dos traballadores, nin a superación da xornada máxima anual prevista no convenio colectivo que sexa de aplicación. Así mesmo, deberán ser respectados os dereitos de conciliación da vida persoal, laboral e familiar recoñecidos legal e convencionalmente.

Artigo 4. *Actividade mínima indispensable.*

As empresas que deban aplicar o permiso retribuído recuperable regulado neste artigo poderán, en caso de ser necesario, establecer o número mínimo de persoal ou as quendas de traballo estritamente imprescindibles co fin de manter a actividade indispensable. Esta actividade e este mínimo de persoal ou quendas terá como referencia a mantida nunha fin de semana ordinaria ou en festivos.

Artigo 5. *Adaptación de actividades.*

O ministro de Sanidade, na súa condición de autoridade competente delegada, poderá modificar ou especificar, mediante as ordes necesarias, as actividades que se ven afectadas polo permiso retribuído recuperable previsto neste artigo e os seus efectos.

Disposición transitoria primeira. *Garantías para o restablecemento da actividade empresarial.*

Naqueles casos en que resulte imposible interromper de modo inmediato a actividade, as persoas traballadoras incluídas no ámbito subxectivo desta lei poderán prestar servizos o luns 30 de marzo de 2020 co único propósito de levar a cabo as tarefas imprescindibles para poder facer efectivo o permiso retribuído recuperable sen prexudicar de maneira irremediable ou desproporcionada o restablecemento da actividade empresarial.

Disposición transitoria segunda. *Continuidade dos servizos de transporte.*

Aquelas persoas traballadoras do ámbito do transporte que se encontren realizando un servizo non incluído nesta lei no momento da súa entrada en vigor iniciarán o permiso retribuído recuperable unha vez finalizado o servizo en curso, incluída como parte do servizo, de ser o caso, a operación de retorno correspondente.

Disposición adicional primeira. *Empregados públicos.*

O Ministerio de Política Territorial e Función Pública e os competentes nas comunidades autónomas e entidades locais quedan habilitados para ditaren as instrucións e resolucións que sexan necesarias para regular a prestación de servizos dos empregados públicos incluídos no ámbito de aplicación do Real decreto legislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público, co obxecto de manter o funcionamento dos servizos públicos que se consideren esenciais.

Disposición adicional segunda. *Persoal con lexislación específica propia.*

1. Respecto do persoal comprendido no artigo 4 do Real decreto lexislativo 5/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o texto refundido da Lei do Estatuto básico do empregado público, dítanse as instrucións e resolucións necesarias para determinar o réxime xurídico aplicable tanto no que se refire ao carácter esencial dos seus servizos como á organización concreta deles.

2. As instrucións e resolucións a que se refire o punto primeiro dítanse, nos seus respectivos ámbitos, as autoridades competentes das Cortes Xerais, dos demais órganos constitucionais do Estado, o Ministerio de Defensa, o Ministerio do Interior, o Ministerio de Xustiza, o Centro Nacional de Intelixencia, o Banco de España e o Fondo de Garantía de Depósitos.

Disposición adicional terceira. *Servizos esenciais na Administración de xustiza.*

Os xuíces, fiscais, letrados da Administración de xustiza e demais persoal ao servizo dela seguirán atendendo as actuacións procesuais non suspendidas polo Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19 e, desta maneira, cumpriran cos servizos esenciais fixados consensuadamente polo Ministerio de Xustiza, o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Fiscalía Xeral do Estado e as comunidades autónomas con competencias na materia, e plasmados na Resolución do secretario de Estado de Xustiza, do 14 de marzo de 2020, coas adaptacións que, de ser o caso, sexan necesarias á vista do disposto nesta lei. Así mesmo, continuará prestando servizos o persoal da Administración de xustiza que sexa necesario para a prestación de servizos esenciais do Rexistro Civil conforme as instrucións do Ministerio de Xustiza.

Disposición adicional cuarta. *Continuación de actividade.*

Poderán continuar as actividades non incluídas no anexo que fosen obxecto de contratación a través do procedemento establecido no artigo 120 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público.

Disposición adicional quinta. *Persoal de empresas adxudicatarias de contratos do sector público.*

O permiso retribuído recuperable regulado nesta lei non resultará de aplicación ás persoas traballadoras das empresas adxudicatarias de contratos de obras, servizos e subministracións do sector público que sexan indispensables para o mantemento e a seguridade dos edificios e a adecuada prestación dos servizos públicos, incluída a prestación deles de forma non presencial, todo iso sen prexuízo do establecido no artigo 34 do Real decreto lei 8/2020, do 17 de marzo, de medidas urxentes extraordinarias para facer fronte ao impacto económico e social da COVID-19.

Disposición derradeira única. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor o mesmo día da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,

Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 12 de abril de 2021.

FELIPE R.

ANEXO

Non será obxecto de aplicación o permiso retribuído regulado nesta lei ás seguintes persoas traballadoras por conta allea:

1. As que realicen as actividades que se deban continuar desenvolvendo ao abeiro dos artigos 10.1, 10.4, 14.4, 16, 17 e 18 do Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19, e da normativa aprobada pola autoridade competente e as autoridades competentes delegadas.

2. As que traballan nas actividades que participan na cadea de abastecemento do mercado e no funcionamento dos servizos dos centros de produción de bens e servizos de primeira necesidade, incluídos alimentos, bebidas, alimentación animal, produtos hixiénicos, medicamentos, produtos sanitarios ou calquera produto necesario para a protección da saúde, que permiten a distribución destes desde a orixe ata o destino final.

3. As que prestan servizos nas actividades de hostalaría e restauración que prestan servizos de entrega a domicilio.

4. As que prestan servizos na cadea de produción e distribución de bens, servizos, tecnoloxía sanitaria, material médico, equipamentos de protección, equipamento sanitario e hospitalario e calquera outro material necesario para a prestación de servizos sanitarios.

5. Aquelas imprescindibles para o mantemento das actividades produtivas da industria manufacturera que ofrecen as subministracións, equipamentos e materiais necesarios para o correcto desenvolvemento das actividades esenciais recollidas neste anexo.

6. As que realizan os servizos de transporte, tanto de persoas como de mercadorías, que se continúen desenvolvendo desde a declaración do estado de alarma, así como daquelas que deban asegurar o mantemento dos medios empregados para iso, ao abeiro da normativa aprobada pola autoridade competente e as autoridades competentes delegadas desde a declaración do estado de alarma.

7. As que prestan servizos en institucións penitenciarias, de protección civil, salvamento marítimo, salvamento e prevención e extinción de incendios, seguridade das minas, e de tráfico e seguridade viaria. Así mesmo, as que traballan nas empresas de seguridade privada que prestan servizos de transporte de seguridade, de resposta ante alarmas, de rolda ou vixilancia descontinua, e aqueles que resulte preciso utilizar para o desempeño de servizos de seguridade en garantía dos servizos esenciais e o abastecemento á poboación.

8. As indispensables que apoian o mantemento do material e equipamentos das forzas armadas.

9. As dos centros, servizos e establecementos sanitarios, así como as persoas que (i) atendan maiores, menores, persoas dependentes ou persoas con discapacidade, e as persoas que traballen en empresas, centros de I+D+i e biotecnolóxicos vinculados á COVID-19, (ii) os animalarios asociados a eles, (iii) o mantemento dos servizos mínimos das instalacións asociados a eles e as empresas subministradoras de produtos necesarios para a dita investigación, e (iv) as persoas que traballan en servizos funerarios e outras actividades conexas.

10. As dos centros, servizos e establecementos de atención sanitaria a animais.

11. As que prestan servizos en puntos de venda de prensa e en medios de comunicación ou axencias de noticias de titularidade pública e privada, así como na súa impresión ou distribución.

12. As de empresas de servizos financeiros, incluídos os bancarios, de seguros e de investimento, para a prestación dos servizos que sexan indispensables, e as actividades propias das infraestruturas de pagamentos e dos mercados financeiros.

13. As de empresas de telecomunicacións e audiovisuais e de servizos informáticos esenciais, así como aquelas redes e instalacións que os soportan e os sectores ou subsectores necesarios para o seu correcto funcionamento, especialmente aqueles que

resulten imprescindibles para a adecuada prestación dos servizos públicos, así como o funcionamento do traballo non presencial dos empregados públicos.

14. As que prestan servizos relacionados coa protección e atención de vítimas de violencia de xénero.

15. As que traballan como avogados, procuradores, graduados sociais, tradutores, intérpretes e psicólogos e que asistan ás actuacións procesuais non suspendidas polo Real decreto 463/2020, do 14 de marzo, polo que se declara o estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada pola COVID-19 e, desta maneira, cumplan cos servizos esenciais fixados consensuadamente polo Ministerio de Xustiza, o Consello Xeral do Poder Xudicial, a Fiscalía Xeral do Estado e as comunidades autónomas con competencias na materia, e plasmados na Resolución do secretario de Estado de Xustiza, do 14 de marzo de 2020, e as adaptacións que, se é o caso, se poidan acordar.

16. As que prestan servizos en despachos e asesorías legais, xestorías administrativas e de graduados sociais, e servizos alleos e propios de prevención de riscos laborais, en cuestións urxentes.

17. As que prestan servizos nas notarías e nos rexistros para o cumprimento dos servizos esenciais fixados pola Dirección Xeral de Seguridade Xurídica e Fe Pública.

18. As que presten servizos de limpeza, mantemento, reparación de avarías urxentes e vixilancia, así como as que presten servizos en materia de recollida, xestión e tratamento de residuos perigosos, así como de residuos sólidos urbanos, perigosos e non perigosos, recollida e tratamento de augas residuais, actividades de descontaminación e outros servizos de xestión de residuos e transporte e retirada de subprodutos ou en calquera das entidades pertencentes ao sector público, de conformidade co establecido no artigo 3 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público.

19. As que traballen nos centros de acollida a refuxiados e nos centros de estadía temporal de inmigrantes e as entidades públicas de xestión privada subvencionadas pola Secretaría de Estado de Migracións e que operan no marco da protección internacional e da atención humanitaria.

20. As que traballan en actividades de abastecemento, depuración, conducción, potabilización e saneamento de auga.

21. As que sexan indispensables para a provisión de servizos meteorolóxicos de predición e observación e os procesos asociados de mantemento, vixilancia e control de procesos operativos.

22. As do operador designado polo Estado para prestar o servizo postal universal, co fin de prestar os servizos de recollida, admisión, transporte, clasificación, distribución e entrega para os exclusivos efectos de garantir o dito servizo postal universal.

23. As que prestan servizos naqueles sectores ou subsectores que participan na importación e subministración de material sanitario, como as empresas de loxística, transporte, almacenaxe, tránsito alfandegueiro (transitarios) e, en xeral, todas aquelas que participan nos corredores sanitarios.

24. As que traballan na distribución e entrega de produtos adquiridos no comercio pola internet, telefónico ou correspondencia.

25. Calquera outra que preste servizos que sexan considerados esenciais.